

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc și partea vătămată Valeriu Lubnițchi, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe

***Oleinicov Simion XXXXX, născut la XXXXX, originar
și locuitor XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 28.07.2017 - 21.12.2017;

instanța de apel: 05.01.2018 - 11.07.2018;

instanța de recurs: 12.09.2018 - 05.12.2018.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 21 decembrie 2017, Simion Oleinikov a fost achitat de sub învinuire de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că conform rechizitoriului Simion Oleinikov este învinuit de faptul că în luna aprilie 2016, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu scop de a procura de la cet. Valeriu Lubnițchi un automobil de model „Ford Scorpio” cu numărul de înmatriculare XXXXX la prețul de 750 euro, echivalentul a 16 537 lei, a achitat suma de 2 900 lei, ca apoi să achite lunar a câte 1 000 lei, însă nu și-a onorat obligațiunile asumate și ulterior a înstrăinat automobilul de model „Ford Scorpio” cu numărul de înmatriculare XXXXX lui Petru Babuci la prețul de 2 000 lei, cauzându-i cet. Valeriu Lubnițchi un prejudiciu material în mărime de 13 637 lei.

2.1. Acțiunile lui Simion Oleinikov au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocherie, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care Simion Oleinikov să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale.

În susținerea apelului declarat, procurorul a menționat că instanța de fond nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate în respectiva cauză penală și eronat a dispus achitarea inculpatului de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Totodată, procurorul a remarcat că în cadrul urmăririi penale Simion Oleinikov a recunoscut vina parțial și abia în instanța de judecată a negat și nu a recunoscut vina, refuzând de a face careva declarații.

Mai mult, instanța de fond neîntemeiat a conchis că între părți au existat relații civile, or la calificarea faptei de escrocherie a fost stabilit și demonstrat scopul special de cupiditate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2018, a fost respins apelul declarat de către procuror și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel audiind părțile și cercetând materialele cauzei penale a conchis că, instanța de fond a pronunțat corect o sentință de achitare, mai mult, probele administrate în respectiva cauză penală susțin poziția instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Valeriu Lubnițchi, declarațiile martorilor Tatiana Cara, Piotr Babiuc, Mihail Poiată, Tudor Nistor.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel în urma cercetării judecătorești a ajuns la concluzia că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în cele imputate, or relațiile între părți sunt de natură civilă, lipsind elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal.

Sub acest aspect, instanța de apel a remarcat că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere. Obiectul material al infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal, îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. Latura obiectivă a infracțiunii are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de

încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de 25- 2 500 U.C, și care are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Latura subiectivă a infracțiunii menționate, se caracterizează prin vinovăția sub formă de intenție directă.

Totodată, instanța de apel a indicat că, la calificarea infracțiunii obligatoriu este necesar de a fi stabilit scopul special, și anume a scopului de cupiditate.

Subsecvent, instanța de apel a statuat că, învinuirea adusă inculpatului de către partea acuzării în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, nu și-a găsit confirmarea atât sub aspect obiectiv, cât și sub aspect subiectiv, or din materialele cauzei, s-a stabilit cu certitudine că între partea vătămată și inculpat, a avut loc o tranzacție conform căreia Valeriu Lubnițchi i-a vândut lui Simion Oleinikov automobilul de model „Ford Scorpio” cu numerele de înmatriculare XXXXX la prețul de 750 euro, Simion Oleinikov i-a achitat o parte din costul automobilului-inițial suma de 2 800- 2 900 lei, iar ulterior în următoarea lună i-a achitat suma de 1 400 lei, restul banilor urma să achite lunar câte 1 000 lei, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate cât și ale martorilor Tatiana Cara și Tudor Nistor.

În acest sens, instanța de apel a adăugat că, inculpatul a comunicat despre imposibilitatea de a achita integral costul automobilului, prin urmare între aceștia a fost încheiată o tranzacție verbală, prin care Simion Oleinikov s-a obligat să achite în rate întregul cost al automobilului, partea vătămată fiind de acord, iar inculpatul în prima perioadă executându-și obligațiunile.

Așadar, instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpatul nu a avut intenția directă de a dobândi bunurile altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, mai mult, în urma acțiunilor sale nu a avut un scop determinat de a comite infracțiunea imputată, și anume prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate „*inculpatul a venit cu nașul său, care l-a rugat să-i vândă automobilul, plata urmând a fi achitată în rate, cu ce a fost de acord*”.

Astfel, din analiza materialului probator instanța de apel a conchis că, la caz este imposibilă răsturnarea prezumției de vinovăție a inculpatului Simion Oleinikov, indicând că nu s-a constatat faptul precum că inculpatul a urmărit scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul, deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile. La caz, însă inculpatul a comunicat părții vătămate de la bun început despre starea sa financiară,

motiv din care a ajuns la o înțelegere de comun acord ca inculpatul să achite lunar câte 1 000 lei.

Totodată, instanța de apel a remarcat că potrivit apelului, procurorul își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor efectuată de către prima instanță, or instanța de fond corect a conchis privind lipsa probelor directe care ar confirma prezența în acțiunile lui Simion Oleinikov a intenției de dobândire ilicită automobilului de model „Ford Scorpio” de la cet. Lubnițchi Valeriu prin înșelăciune.

Toate probele prezentate de către acuzare pe parcursul judecării cauzei au primit o apreciere la justa valoare, concluziile instanței de judecată rezultând din materialul factologic acumulat la prezenta cauză penală, iar instanța de apel a reținut ca fiind justă soluția instanței de fond prin care l-a achitat pe Simion Oleinikov de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat procurorul indică că, instanța de apel eronat a menținut sentința de achitare a lui Simion Oleinikov, fără o analiză amplă a probelor acuzării.

Totodată, procurorul susține că instanțele de fond neîntemeiat au ajuns la concluzia că între inculpat și partea vătămată a existat un raport civil, or atât declarațiile părții vătămate, cât și declarațiile martorilor Tatiana Cara, Mihail Poiată și Petru Babiuc, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

5.1. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar și de către partea vătămată, Valeriu Lubnițchi care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Simion Oleinikov să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii imputate.

Recurentul menționează că instanțele de fond nu au luat în considerație că inculpatul de la bun început a avut intenția de a-l deposeda de bun, iar faptul că i-a promis achitarea în rate demonstrează că acesta prin înșelăciune și abuz de încredere a mascat raportul juridic dintre ei, care este de natură penală și nu civilă cum afirmă instanțele ierarhic inferioare.

6. Examinând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate ca fiind inadmisibile din următoarele considerente.

Procurorul își întemeiază recursul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totuși, Colegiul penal atrage atenția că din textul recursului reiese că procurorul nu este de acord cu soluția instanței de fond precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate, temei prevăzut de pct. 8) al alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care de altfel a fost indicat și de către partea vătămată.

Astfel, Colegiul penal susține că, instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu referire la motivele recursurilor, în care nici nu se conțin o argumentare în raport cu circumstanțele cauzei privind tranzacția între partea vătămată și inculpat, în temeiul căror instanțele de fond l-au achitat pe inculpat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect au apreciat circumstanțele de fapt și de drept în urma cărora au ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate.

Totodată, din textul recursului rezultă că, procurorul critică hotărârea instanței de apel adoptată, motivându-și recursul exact ca și cererea de apel, astfel Colegiul penal reiterează că argumentele invocate de către recurent au fost invocate și în instanța de apel căroră le-a fost dat o apreciere justă, fiind argumentate atât în fapt, cât și în drept și descrise la pct. 4.1. al prezentei decizii.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la judecarea cauzei, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor au confirmat nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate. Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor aprecieri instanța de recurs nu a constatat.

Colegiul penal respinge ca declarative alegațiile procurorului și părții vătămate prin care susțin că instanța de apel eronat a conchis că între inculpat și partea vătămată a existat un raport civil, or delimitând escrocheria de încălcarea normelor de drept civil, instanța de apel a luat în calcul atitudinea inculpatului față de angajamentul asumat în

fața părții vătămate în momentul transmiterii și primirii a automobilului, comportamentul postinfracțional al inculpatului, precum și prezența disponibilității efective a inculpatului de a restitui bunul primit de la partea vătămată.

În această ordine de idei, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care a indicat că, între partea vătămată și inculpat, a avut loc o tranzacție conform căreia Valeriu Lubnițchi i-a vândut lui Simion Oleinikov automobilul de model „Ford Scorpio” cu numerele de înmatriculare XXXXX la prețul de 750 euro, Simion Oleinikov i-a achitat o parte din costul automobilului-inițial suma de 2 800- 2 900 lei, iar ulterior în următoarea lună i-a achitat suma de 1 400 lei, restul banilor, inculpatul urma să-i transmită în rate a câte 1 000 lei, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate cât și ale martorilor Tatiana Cara și Tudor Nistor.

Mai mult, instanța de recurs ordinar remarcă comportamentul lui Simion Oleinikov de până la încheierea tranzacției, și anume că acesta s-a prezentat cu nașul său, care și a insistat ca Valeriu Lubnițchi să cadă de acord cu achitarea automobilului de către Simion Oleinikov în rate, fapt confirmat din probele administrate în respectiva cauză penală cât și din declarațiile părții vătămate.

De asemenea, Colegiul penal atrage atenția la comportamentul lui Simion Oleinikov, care în următoarea lună ținând cont de tranzacția acestuia cu Valeriu Lubnițchi, a achitat suma de 1 400 lei.

Cât privește disponibilitatea efectivă a inculpatului de a achita suma bunului primit de la partea vătămată, Colegiul penal remarcă că partea vătămată cunoștea că acesta nu are posibilitatea reală de a-și executa obligațiile, fiind de acord ca bunul să fie achitat în rate.

Astfel, Colegiul penal conchide că, nu se constată prezența a careva dubii privind nevinovăția inculpatului, în săvârșirea acțiunilor incriminate lui, or conform art. 8 Cod de procedură penală, *concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în

alt sens decât cel pe care îl propune procurorul și partea vătămată este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe și care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice suport legal.

Este de menționat că o altă opinie asupra probelor administrate în respectivă cauză penală, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc și partea vătămată Valeriu Lubnițchi, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2018, în cauza penală în privința lui *Oleinicov Simion XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *28 decembrie 2018*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan